

EL PIRINEO

Periódico semanal de información

DIRECTOR: JAIME DURÁN

Número suelto, 10 céntimos.

Trimestre, 1'25 ptas.

Números atrasados, 20 céntimos

Fuera: 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores:

**Redacción y Administración,
Calle de la Revolución, n.º 11**

**Anuncios a precios módicos
No se devuelven los originales**

La Vall de Carol

Es la Vall de Carol, un dels llocs més pintorescs de la Cerdanya, digne d'esser visitada pels turistes que vulguin conèixer una per una totes les merelles tancades dins d'aquella comarca pirenenca, tant visitada i tant poc coneguda no solsament dels forasters, si que també de la gran majoria dels Cerdans, puig son en gran nombre els que no s'han donat la pena d'endinsarse a la dita vall i sols la coneixen per referencies mes o menys verídiques.

Anem doncs a fer-hi un petit passeig; entrem per *la Tor*, escaient i riailer poblet, que sembla posat allí com a sentinella o porter de la Vall.

Seguim l'hermosa carretera qu'atravessa de dalt a baix la pintoresca i abrupte vall de Carol, que després de serpentejar fins dalt del port de Puymorens, baixa cap al *Hospitalet* i després de tocar les montanyes Andorranes, acaba a la vila d'*Ax*.

S'ens presenta a la vista l'estreta Vall, tancada d'un i altre costat per enlairades montanyes, a trossos rublerta d'espessa boscuria de pins, d'abets, pollanques, sàlsers, berns, besos i matissam de tota mena d'arbustos; i d'altre part de pelades montanyes, gegantins blocs de

granit, recuberts per prima capa de verda molssa.

La carretera a un costat; pel mitg el riu Carol que desde Lanós, besa tota la Vall, amb remor aixordadora, corre cap a la plana, regant debeses, prats, horts i camps; movent fabriques; després de saltar per les rocaters de llur llit; fent petits salts, i notables cascades, dignes dels mes celebrats reconets de la pintoresca Suissa.

Primer el poble de *Riutés*, del qual raja aigua de per tot arreu, Qués petit poblet, notable per sos bonics encontorns, per son manantial d'aigua termal, i per comenssar allí l'aquia que dú l'aigua a l'estany de Puigcerdá.

L'enlairat *Curbasill*, el *petit Carol*, amb llurs torres derrocades, testimonis muts de les mes belles gestes de l'Historia Catalana, en temps dels Reis d'Aragó.

Porta, que's banya els peus al Carol, i cubreix son noble cap amb atapat bosc, semblant a gegantina corona baixada expresament de dalt del Cel.

Porté, sentat als peus del Puymoren, porta d'entrada del famós port, que tanca la comarca cerdana i fa les fites del Pirineu Oriental i del Ariège.

Podreu admirar, el salt de *San Marssal*, que segons la tradició, dit Sant al fugir de sos

perssegidors, vá saltar la vall d'un costat al altre, i encara avui si coneixen marcades les petxades en les roques que hi va posar els peus.

Les Roques de les Justícies, lloc segons se diu, ahont s'ajusticiaven en temps vells, als malfactors del país.

El Salt del Pont, el de la *Fulletera*, quals esquitxos mullan la carretera, i això que passa calques metres per demunt de la montanya.

La *Fou*, vera gorja; que vá desde 'l pont del *Isidrot* fins al pont de Porté, obra de la mà del home; obrint pas per la montanya de fort granit pera construir la carretera, dessota de la qual, fuig apretat, depressa i remorós el Carol, com si volgués escapar d'aquelles estanelles que'l tenen empresonat.

Tota aqueixa abrupta i pintoresca vall, avui es ja atravesada pel camí de ferro, via qu'ofereix al visitant, artistiques, sólides, atrevides i ben acabades construccions, admirades per propis i extranys, obrint-se la foradada que té mes de cinc kilòmetres de llargaria, que comença un xic mes amunt de cal *Petitot*, sota d'una torre, que's diu que fou el cap i casal de la familia de Descallar, pera eixir a la vall del Ariège per l'Hospitalet.

Mes, em sembla que sento a dir i gal hivern... Que? També es tant bonica la vall de Carol?

Esperat un poc i veuràs que'n aquest mon tot es relatiu.

Que, no es ben bonica la neu qu'amb son espès mantell blanc ho embolcalla tot? Que no son dignes d'esser admirades les cristallines candeles de gel que per tots els degotalls ixen, presentant formes capritxoses i bonics dibuixos, qu'al esser besades pel sol, escampan per tot arreu milers d'Arcs de Sant Marti?

Que no'ns diu res l'espectacle grandios del torp, qu'aixeca la neu la trasvalssa d'un

lloc a l'altre, tragent-la d'aquí i fent-ne groses montanyes mes enllá, al istil de lo que fa el *Simun* amb les sorres del Sahara?

Es cert, qu'en aital temps val mes no mourers de casa i del peu del foc, mes cal saber qu'en cap casa de qualsevulla poblet de la Vall de Carol, no hi manquen bons i confortables llits, ben proveits rebosts i millors cellers, provisió de llenya pera alimentar la llar que crema nit i dia, ahont si reuneixen la familia i forasters, a la llur escalfor, ben plé el pahidor de bons i succulents menjars, i despatxar-hi calque ampolla de bon vi o de licor, i saborejar-hi la tassa d'aromatic café, que de tot aixó no'n manca pas, no s'hi está del tot malament, un hom espera sens molestia de cap mena l' hora del bon temps, que com dihuen els castellans, *no hay mal que cien años dure*.

I per fi, com per tot arreu, fins en les masies hi ha bon servei, postal, telegráfic i telefonic, tampoc hi falta la Casa Escola, no cal temer l'isolament complet, que's lo que fá mes pena en els paisos, (que fora de la Cerdanya son molts,) que no's poden comunicar amb ningú de cap mena de manera.

Bonica es la vall de Carol, durant el bon temps, no es menys digne d'esser visitada, pel qui no ha vist mai el mon per un forat; quant reb les caricies del torp, del vent, del gel i de la neu, de quelcom deu servir, puig els Carols tenen la fama i els fets d'esser les gents mes fortes i *degurdides* de tota la comarca Cerdana

LO FERRER DE NYER

JOSÉ LUCAS

participa a su numerosa y distinguida clientela, que se ha trasladado a la calle de España, núm. 46 antigua CASA BATISTET

DE SEO DE URGEL

REMITID

○○○○○

Amb força sentiment he tingut d'agafar la ploma, per desvirtuar falços conceptes, que amb mes passió que coneixement de causa's feu insertar en el darrer nombre d'aquest periòdic i en la Secció Sportiva. Dic amb sentiment perquè en unes comarques ahont tot just acabe d'arrelarse aquest nobilíssim Sport, cause pena veurer com gent inexperta guiada sols per la passió ridícula, desorienten el seu fi primordial, volguent presentar com enconada lluita de veines ciutats i viles, lo que deuria sols esser noble i lleal entreteniment, principi d'una juventut comarcal enfortida per la cultura física, que no deixés en l'ànim dels que la practiquen desitjos de baixes passions venjatives sinó una fe i entusiasme en el bon éxit dels respectius clubs motivats per l'agilitat i destresa dels seus components.

Volia deixar per mes enllà, escriurer amb tot l'entusiasme que sento pels asuntos sportius, algunes consideracions sobre lo que deurie esser el foot-ball en aquestes comarques, però l'habersé ficat en mi desde les columnes de «Ceretania», el senyor J. P. i per cert en forma massa insolent i faltade de sentit comú, amb perfecte desconeixement de lo que preté afirmar i amb un apassionament i mala fe manifesta, m'obliguen a intervenir en aquest assumpte, per aclarir situacions i demostrar la falsetat de la ressenya, malgrat afirmar que sols lo que ell diu *es la verdad*.

Ignoro en absolut si aquell Sr. sab o no de *fermitja* com diu en la seua crònica, però pué assegurar que s'hi guanyarie millor la vida que fent ressenyes de partits de football, en allò potser hi entendrie quelcom, que en materies sportives, ¡pobret! ha quedat a un tant baix nivell que dubto pugui aixecarsen mes, no obstant me permetré observarli que si algún dia per manca d'altri mes intel·ligent preten ficar-se en lo que desconeix, procuri no entrometes en personalismes, majorment quan les persones que tant directament al·ludeix son prou conegudes en tots eis centres i penyes sportives, doncs les seues embestides son ridicules quixotades que sols trobarán defensors entre la gent tant desconixedora com ell de lo que pretén criticar.

Sápiga'l Sr. J. P. que *aquel buen señor* quan pro-

bablement aquell no sabie encar lo que era foot-ball, aquest estabé ja cansat d'arbitrar i jugar partits bon xiquet mes de categoria que'ls qu'ha jugat Puigcerdá F. C.

Que malgrat *no saber de foot-ball*, es soci poc temps després de la seua fundació del club Puigcerdá d'Espanya.

Que además d'haber jugat alguns anys, te a honor poguer ostentar una medalla de plata guanyada en el campionat de Catalunya de 1912 - 1913.

Que encar que *no tenga nada de arbitro* fou oficialment nomenat infinitat de vegades per arbitrar partits de campionat, deixant d'actuar oficialment al club de Puigcerdá, per no estar conforme amb els components ni amb la reglamentació del mateix club, sobretot en la qüestió de cobrar l'arbitratge en els partits locals.

Que recentment el dia 4 de Juliol d'enguany bant-se circumstancialment al estranger en ocasió de disputarse'l partit que de guanyarlo un dels clubs tendents l'hi assegurabe'l primer lloc en el campionat nacional d'amateurs, no havent comparegut oficialment nomenat oficialment, els capitans dels dos clubs per mediació del Vispresident d'un d'ells coneixent de la procedencia de *este buen señor* per haver-hi participat llargues hores d'agradeses converses deportivas, acordaron designar-lo perquè l'arbitrés i la premsa local unanimitat elogiá'l seu arbitratge havent dit el diari que deie «que gracias a los competentes comentarios y energía del árbitro, se vió un buen partido de foot-ball asociación a pesar de creerse al principio se vería un partido de Rugby».

Feta aquesta presentació demostrant a n'aqueix senyor no era l'arbitre cap indocumentat sportiu, ell tracte de fer veurer diré quatre mots, sobre'l partit.

○○○

El camp de joc no donabe cap ventatje a ningú ja que essent interí i nou, ni uns ni altres el coneixien. Lo mateix he de dir per no reunir les mides regulars, estar indegudament marcat i tenir les pel·les bon xic petites.

En el transcurs del partit vaig veurer que l'eforaster era en conjunt mes coneixedor de la pel·la que'l de la Seu, doncs si be en l'equip d'aquets hi havia alguns elements molt notables i fins diré superiors als Puigcerdanesos, en cambi alguns altres desco-

xien per complet el joc. En els Puigcerdanesos vaig notar que encara que mes coneixedors del joc, molts desconeixien el reglament, cosa que seria convenient o millor dit necessari estudiessin detingudament els d'un i altre equip.

El no haver traspasat la porta contraria fou per l'acertada disposició del capitá del de la Seu que sapiguent tenie reforçada la linea d'atac l'equip foraster hi oposá una linea de mitjos, defensa i porta integrada pels millors equipers que podia disposar fentla infranquejable, majorment si's te en conte la nerviositat dels de l'equip foraster, que després de creurer en una facil victoria i pregonar per tota la ciutat fins la cantitat mínima de goals que volian fer, al veurer fallits sos proposits i creient naturalment que l'empat representabe per ells una derrota després de lo massa que havien enraonat, la seua nerviositat se feia mes manifesta a mida que transcorrie'l partit.

El public encara que nombrós, profá en sa immensa majoria, doncs la mes grossa cantitat d'ell ere'l primer partit que presenciaben. La seua actitud fou correctísima amb els forasters i bona prova d'aixó fou l'ovació que'ls tributá al arrencar l'auto que'ls retornabe a ses llars.

La meua actuació fou la mes imparcial possible essent benevol en les petites faltes comeses sens malicia, me proposava fer presenciari un partit net i correcte i malgrat tot vaig poguer-ho lograr. El meu esforc consistie en que'l primer partit que's celebrabe en aquesta ciutat no deixés l'impresió erronea de que'l foot-ball ere un joc barbre i perillós sino tot al contrari qu'ere un deliciós passatemp pel public i'l millor sport per la cultura fisica de la joventut.

Per acabar sols diré qu'es altament tendenciosa l'afirmació de que si no's guanyá fou perquè al veurer *el goal imminent* s marcaben faltes imaginaries aixó sols pot dir-ho un fanatic o un desequilibrat. Al refere mes aviat li passará desaperebuda una falta, ans que marcar la que no s'ha comés. Sortosament (i no'ls hauria deixat de marcar si's haguessin fet) sols vaig haver de tocar dos o tres ofsides contra'ls Puigcerdanesos i gairebé tots en l'extrem esquerra. Si de queicom podien exclamarse i no ho feren era d'haver estat massa benigne amb ells, doncs en una carga illegal en l'area de penal i en una sortide del porter tras-

passant els seus dominis amb la pilota a les mans, no vaig imposar la rigurositat del càstic com podia fer abusant del càrreg i volguent considerar sens intenció les dugues faltes comeses, vaig limitarme a imposar el castic minim que podia.

En totes les derrotes futbolistiques es el clam de l'impotencia i'l consol de l'ignorant volguer carregar la culpa al refere, per aixó voldria aconsellarvos deixeu per altres aquesta mala costum.

Amics Puigcerdanesos, aprengeu a sapiguer perdre i en vostres empats o derrotes busqueu sempre en vostres propies files les úniques causes, De les ensenyances de sapiguer perdre i cercant minuciosament sens simpaties ni antipaties, completament despresos d'apassionaments qu'us farán desmentir avui lo que afirmaveu ahir, els motius de les derrotes totes, estigueu ben certs de trobar el medi de futures victories.

ENRIC ALVINÁ

NOTA de la REDACCION.— *Seria faltar a los mas elementales deberes de cortesia, al mismo tiempo demostraríamos desconocer por completo la Ley de Imprenta, si dejásemos de publicar el remitido arriba inserto.*

Mas es preciso también hacer constar, que no estamos del todo conformes con algunos de los conceptos en él vertidos.

Sumamente agradecidos por la franca y hospitalaria conducta que hacia el team... Puigcerdá dispensaron los hijos de las nobles tierras urgelitanas. Gracias, mil gracias.

Pero, y no lo decimos nosotros, nos lo comunicó nuestro reportero y nos lo repitieron algunos concurrentes a la fiesta.

La imparcialidad del referee, no pareció por parte alguna, esto lo vieran hasta los mas miopes.

El equipo de Puigcerdá: sabe ganar y tambien se conforma en perder, pero lo que siente en el alma es que se le escamoteen sus triunfos, y que se trate de humillarle en sus derrotas o empates, esclavo de su dignidad, y se guía siem-

pre por sus dictados, y ni con escritos, amenazas, chanzas y demás mogigaterias, nadie le hará variar de rumbo.

Esta es la pura verdad... y prou; que como dijo Don Quijote: Lo peor es meneallo.

Domingo Salvat

Recadero de Puigcerdá a Perpignan

TRES VECES POR SEMANA,

martes, jueves y sábados

○○○○○○○○

PESCADO, LEGUMBRES y TODA CLASE DE ARTICULOS

Para los encargos, diríjense al
Bar Lavilá

Plaza Cabrinetty PUIGCERDA

Del meu quadern de notes

III

L'AMOR

6 DE SETEMBRE

...I ens estimem... I som feïssos tot estiman-nos
Quina delícia!...

Oh, qui pogués deturar el temps, per fer interminable nostre estiueig!... Si Saturn es dignés escoltar el prec del meu pobre cor enamorat... quanta ventura.

Em tortura el pensar que tindrem de separar-nos i per çó voldria que fos etern el veraneig.

La inquietut no'm deix gaudir l'idil·li enamorós de nostra passió, qui sap si al separar-nos, enc que mutuament ens comuniquem per mitjà de cartes nostre amor, estic persuadit que no tindran la virtut de fer-nos sentir el goig suprem de nostre follia d'amor, i, potser involuntariament ens trobarem separats...

Ens sabrem resignar a viurer espiritualment l'un amb l'altre mentres durin les nostres relacions, sens que nostres ulls es mirin amb altres ulls i nostres llavis s'encasteixin amb altres llavis?...

Com m'atormenta aqueix desfici horrible.

Penso que no sabria viure-hi al món sens ella. Seria ben crudel per mi, que ella l'espill d'atzaveja de mos ulls... no vull ni pensar-ho. Ens estimem massa per fer semblants suposicions.

I tots els jorns al llevar-me miro frisés unes acacies que hi ha enfront del meu balcó per veurer si encara conserven la verdor... i oh, infortunat! avui ja hi he vist una fulla grogenca precursora de la tardor...

I es tant gran la nostre estimació, sentim tanta necessitat l'un de l'altre, que no puc capir l'idea de separar-nos sens el temor de perdre-la.

Amb quanta impaciencia espero el dia que serà meva...

Llavors si que seré l'home mes feliç del mon.

Que bell esdevenidor m'aguarda... Entretant una exquisida delectansa endolceix la meva ànima...

JOSEP CORNUDELLA I CABRE

Dr. Isidro Durán Vidal

Tocologo

Médico del Hospital de «Assistance Française» y del «Anexe Infantile»

Consultas particulares de 3 a 5

TELEFONO 1301-G

Avenida de la República Argentina 54

BARCELONA

Noticias

El viernes próximo pasado, ocurrió un grave accidente, en las canteras situadas en el punto conocido por Tossal de Isobol.

Trabajaba allí, un obrero de nacionalidad italiana; cuando de momento se desprendió un enorme bloque el cual en su rápido descenso por la pendiente de la cantera alcanzó al mencionado obrero, aplastándole ambas piernas, ocasionándole varias fracturas comminutas en la tibia y peroné, con salida de fragmento y magullamiento de los tegidos blandos de los miembros afectos.

Auxiliado convenientemente, por sus compañeros

de trabajo, por algunos vecinos y por una pareja de carabineros del puesto de Isobol, fué conducido al pueblo de All donde fué curado de primera intención por el Médico-Forense del Partido y el practicante D. Francisco Anglada.

Por disposición del Juzgado, fué trasladado el lesionado con todas las precauciones y cuidados debidos, al Hospital de esta villa, donde se le practican y continuarán practicando los auxilios que su estado requiere.

Según se dice, las lesiones fueron calificadas de pronóstico grave.

Deseamos de veras, para el desgraciado obrero, una pronta y completa curación.

POSTALES

Grandes Novedades

Inmenso surtido en

Bromuros mate, Color, Sépia, Inglesas, Americanas y Alemanas
Paisajes suizos, marinas, etc., etc.

REPRODUCCIONES

C. Revolución, 11.

Nos dicen que con mucha actividad, se están colocando railes, de Ribas hacia Tosas, del Ferrocarril Transpirenaico.

Lo celebramos.

Está ya del todo restablecida de la enfermedad que la aquejaba, la distinguida señora del diputado provincial por este distrito, don Rafael Borrrell,

Billetes para el Sorteo de Navidad

se encuentran en la Admon. de Loterías de esta villa

Ya ha aparecido la nieve en los picos de las montañas que nos circundan; debido a esta visita, se ha refrescado mucho la temperatura.

Han salido para sus lares después de haber pasado la temporada de verano, los señores Ferrer, Vda Egozcue, Simon, Moner, Durail, Pineda, Torres. y otros cuyos nombres sentimos no recordar.

Después de larga y penosa enfermedad, el jueves último falleció doña Francisca Sarret, esposa del conocido negociante Sr. Bragulat.

Nuestro mas sentido pésame enviamos a la desconsolada familia.

Para esta noche, en el Circulo Agrícola Mercantil, se anuncia un gran baile, el cual es de esperar que se verá muy animado.

El día 12 de los corrientes, a la salida del teatro, se perdió un abanico de tul pintado. Pueden devolverlo a esta Redacción. Se gratificará.

El Gobierno Militar de la Provincia nos ha mandado un ejemplar para su publicación de la orden referente al ingreso en el Tercio de extranjeros.

Por no haber sido posible darle cabida en este número, lo publicaremos en el siguiente.

Lechería, Comestibles y venta de Pan de Carmen Bertrán

Calle de la Libertad, 16

PUIGCERDÀ

Esta casa vende la leche de vaca de la acreditada granja de la Vda.

Rosell. No pruebe usted ninguna otra

es la mas pura

Gran especialidad en quesos del país

Imprenta VIDAL.—Revolución, 11.

GRAN BAR :: MODERN TAWERN

Vda. LAVILLA
PLAZA DE CABRINETTY

Cafés y licores de las mas renombradas marcas del pais y extranjeras

: Buena Fernand :: Vermouth Torino :

Recomendamos el selecto café de este Bar, servido con cafeteras individuales, por ser indiscutiblemente uno de los mas aromáticos que se toman en esta Villa

Lo mejor para el colado de la ropa, es la lejia líquida marca

La Cerdaña de Bellver

Fabricante: **JOSÉ CORTADELLAS : Bellver**

FABRICA de CORSES y ACADEMIA de COTE

FRANCISCA PALLARES

VIUDA DE AGUILAR

CORTE ESMERADO y A MEDIDA

Calle de la Libertad, 32

Colmado Americano

COMESTIBLES :: CHARENTIERIE

CALLE REVOLUCIÓN, 29

ANTONIO JUNOY

Chocolates : Galletas : Conservas : Bomboneria
Cafés : Pesca Salada : Perfumes : Champagnes
Botelleria : Jarabes : Vinos : Aceites : Licores
Embutidos : Frutas : Potajes : Pastas para sopa

Fundición de Hierro

JOSÉ CORTADELLAS

ESPECIALIDAD EN TODA CLASE DE PIEZAS DE HIERRO COLADO.

Bellver de Cerdaña

Bartolomé PUIG

Constructor de Obras

PLANOS, DATOS Y PRESUPUESTOS
PRONTITUD Y ECONOMÍA

PUIGCERDA

"LA GERDANA"

Tienda de Comestibles y Ultramarinas de

Juan Vidal

Calle de la Libertad, 34 PUIGCERDA

La casa que vende lo mejor de lo mejor : Cafés de varias marcas : Embutidos : Conservas : Pastas para sopa : Chocolate : Jarabes : Vinos
No deje de visitar este establecimiento.

PELUQUERIA de JOSE ALART

CALLE MAYOR, 15 :: PUIGCERDA

Periódicos y Revistas semanales ilustrados

**= SUCURSAL EN =
BOURG-MADAME**

Fonda Española

Hotel Moderne

PERPIGNAN

Rue Rempart Villeneuve

en face le Castillet

Propietaria: **Vda. Villarubla Ubach**

Cocina Española y Francesa

Habitaciones confortables

Precios módicos Luz eléctrica

Coche del Hotel a todos los trenes

LOCIONES HIGIÉNICAS PARA TOCADOR

NUEVAS CREACIONES :: ESPECIALIDAD DE LA

Perfumería IRIS

ooooo

**Loción Pompeyana : Loción Gimésia
Loción Violeta : Loción Rosa : Loción Clavel**

Estos productos, preparados a base de principios altamente benéficos para la raíz del cabello, tienen la propiedad de reblandecer el cuero cabelludo con lo que se amplía su base y se logra al cabo de algunos días de usarlas, detener totalmente su caída.

Nuestras lociones, las mas económicas y agradables que existen, no deben faltar en el tocador de ninguna persona cuidadosa de la conservación de su cabello y de la higiene de la cabeza.

Se presentan concentradas en elegantes frascos, cuyo contenido debe disolverse en un litro de agua clara.

Con esto se obtiene un litro de locion deliciosamente perfumada.

Precio del frasco para 1 litro de locion de cualquiera de las clases arriba mencionadas, 3 pesetas.

Para los pedidos dirigirse al rept. D. Isidro Capdevila : 6er

MUEBLES

ANTIGUA Y ACREDITADA CASA

Isidro Blasi e Hijo - PUIGCERDÁ

Carpintería y Decoración - Diseños gratuitos

JUAN

ALAY

Automóviles de Bellver a Puigcerdá y Ribas

Servicio diario de ida y vuelta

(Pasajeros y equipajes)

Despacho de billetes
**Bellver
Puigcerdá
Ribas
Barcelona**

**Juan Alay
Agencia Alsina
Fonda Agustí
Colmado Pallarola
Paseo de Gracia, 101**

Horario combinado con las salidas y llegadas del tren de Ribas